

Højrupgaard.

Der kendes intet til, at der i Højrup har været en lidt større Gaard enten fra den ældste Tid eller fra en noget senere Tid, efter at Opdyrkningen var saa vidt fremskredet, at der kunde være Tale om en virkelig Landsbydannelse. Men utænkeligt er det ikke, at her kan have været en Gaard, der var noget større end de almindelige Bøndergaarde og maaske kan have været Bolig for en Væbner og haft Navnet Højrupgaard. Der findes imidlertid hverken Rester af et Voldsted eller skriftlige Optegnelser, som tyder derpaa, og først henimod slutningen af 16. Aarhundrede forekommer Navnet Højrupgaard som Navn paa den største Gaard i Byen. I Matriklen 1664 staar den for ca. 20 Tdr. Hartkorn, men 1688 bliver den nedsat til 10 Tdr., og en anden Gaard, der 1664 staar for ca. 14 Tdr., bliver 1688 sat til 11 Tdr.

Hartvig Kaas.

Blandt den Del af Adelen i Fyn og Langeland, som var forsamlet i Odense 21. Juni 1580 for at hylde Hertug Christian (IV) nævnes Hartvig Kaas til Højrup. Der kan ikke være nogen Tvivl om, at der hermed menes den Gaard, som ikke ret længe efter kaldes Højrupgaard. Hartvig Kaas maa da paa dette Tidspunkt ikke alene have ejet, men sikkert ogsaa beboet Gaarden, der maa betragtes som en adelig Sædegaard. Hvornaar den er blevet det, om før Hartvig Kaas kom i Besiddelse af den, og hvornaar dette sidste er sket, er der ikke levnet nogen Efterretning om. Det er dog det sandsynligste, at Hartvig Kaas er blevet Ejer af den engang sidst i 1570'erne, da han paa denne Tid maa være omkring ved 30 Aar gammel, thi af hans to yngre Brødre var den yngste, Jørgen Kaas, født 1554.

En god Maanedstid før Lenshyldingen i Odense 3. Maj 1580, da Forliget om Hertugdømmernes Lensforhold til Danmark blev fuldbyrdet, fik Hartvig Kaas tilligemed andre Adelige i Fyn af Kongen Anmodning om at lade sine Bønder hjælpe Kronens Bønder med at føre Fetalje og Havre fra Kerteminde til Odense og gøre Agt til Odensegaard, saalænge Forsamlingen i Odense varede, da Kongens Bønder ikke kunde overkomme det alene. Hvor mange Bønder det har drejet sig om for Hartvig Kaas' Vedkommende, og hvor de boede, vides ikke, men han maa i hvert Fald have ejet Bøndergaarde i Fyn, hvorfra der svarede ham Landgilde og gjordes Hovarbejde, hvis de laa i Nærheden.

Midt i Juli 1581 havde Hartvig Kaas og andre Herremænd faaet kongeligt Brev om, at da Kongen havde nogen Strid med sine Naboer, hvilken han dog haabede vilde kunne tage en fredelig Ende, men det alligevel vilde være nødvendigt at have alt i Orden, hvis noget uformodet skulde indtræffe, skulde de rette sig efter at have de Folk, Heste og Harnisker rede, hvormed de var pligtige at tjene Riget, saa de, hvis det blev nødvendigt, straks kunde møde vel-rustede ved Kolding for at forsvare deres ~~fædre~~ fædrene Rige.

Det blev dog ikke nødvendigt at møde ved Kolding denne Gang. Allerede 17. August meddelte Kongen de tilsagte Herremænd, at Striden mellem ham og Hertug Adolf var bragt til en god Ende ved venskabelig-sindede Fyrsters Mægling, saa de behøvede ikke at gøre yderligere Bekostning.

Men den kongelige Befaling viser, at Hartvig Kaas paa dette Tidspunkt var i Besiddelse af saa meget Jordegods, at han skulde gøre Ryttertjeneste. I Rostjeneste-Takseringen 1583 findes da ogsaa blandt Adelen i Sallinge Herred Hartvig Kaas til Højrupgaard, første Gang Højrupgaard findes nævnt. Og i Takseringen 1588 er der et "Register paa Adelen, som haver Sædegaarde udi Nyborg Len 1588", hvori Hartvig Kaas til Højrupgaard ligeledes findes.

Som andre Herremænd ønskede han ogsaa at afrunde sit Gods. Han indgik derfor et Kageskifte med Kronen 1583, hvorved Kronen fik 4 Gaarde, Hartvig Kaas ejede i Jylland, medens han fik Kronens Rettighed i 4 jordegne Bøndergaarde i Højrup med Ret til at til-forhandle sig Ejendomsretten, hvilket snart maa være sket, da der 1591 ikke mere fandtes nogen Selvejergaard i Højrup.

Med Hillerslev Sognemænd kom han i Strid angaaende Leveringen af Korntienden af Hillerslev Sogn, hvoraf han havde fæstet Kirkens Part. Sognemændene vilde først føre alt deres Korn hjem og siden svare, hvad de selv syntes. De fik 1586 kongelig Befaling om at afsette Tienden paa Marken, som det var Sædvane.

Men ogsaa med andre havde Hartvig Kaas Stridigheder, hvorom Røttetingets Protokoller bærer Vidne. Bl. a. førte han 1593 Strid om en Gaard i Søllinge, som han og hans Broder Anders Kaas ejede en Part af, og 1602 om en Gaard i Odense, han havde købt for et Par Aar siden.

14. September 1594 var han nærværende paa Stensgaard og paahørte, at Kokken Hans bekendte, at han med en Økse havde ihjel-slaaet Otte Bømmiksen til Stensgaard, efter Tilskyndelse af dennes Hustru. "Og bekendte fornævnte Hans Kock, at han slog Otte i sin Seng 3 Slag med en Økse udi sit Hoved ved 6 slet om Morgen, og det var den 5. Juli Anno 94."

I Tiden efter Aarhundredskiftet var Hartvig Kaas indviklet i flere Retstrætter, dels paa egne og dels paa andres Vegne eller sammen med alle de øvrige Arvinger efter Anders Maltesen til Møllerup. Han synes efterhaanden nærmere knyttet til sit jyske Gods end til Højrupgaard, hvortil han skrives sidste Gang 1610. Siden skrives han stadigvæk til Møllerup, som efter Christen Maltesens Død 1592 arvedes af Herman Kaas, der døde 1612, og af Hartvig Kaas.

Højrupgaard er rimeligvis snart efter 1610 gaaet over til Gelskov. I hvert Fald findes den i Ellen Marsvins Skøde paa Gelskov og Tilliggende 1620 som Fæstegaard under denne tilligemed 4 andre Gaarde i Højrup, der maa være de samme som dem, Hartvig Kaas fik ved Mageskiftet med Kronen 1583.

I Jylland kom Hartvig Kaas efterhaanden i Besiddelse af flere andre Herregaarde. I Randers Amt ejede han Hessel, som han solgte 1623, i Fisted Amt Paddersbøl, der solgtes 1625, og i Ribe Amt Agerkrog, der ligeledes solgtes 1625. Samme Aar takseredes han til 556 Tdr. Hartkorn. Tilbage var nu kun Møllerup, hvor han døde 10. September 1625 uden at efterlade sig Børn. I Feldeballe Kirke, Møllerups Sognekirke, findes en smuk Ligsten over ham og hans Hustru, Anne Axelsdatter Juul (f. 1547, d. 1633), med hvem han var blevet gift før 1. Februar 1589. Hun var Datter af Axel Juul til Villestrup og Fæster til Dorte Juul til Mejlgaard, der blev gift med Hartvig Kaas' yngste Broder Jørgen Kaas til Gelskov.

Guld Kors fundet 1918.

Et Minde om Fru Anne Juul er rimeligvis bevaret i et Guld Kors, som 1918 blev fundet i Haven ved Højrupgaard. Det er formet som et Antonitter Kors, men er trod denne sentkatolske Korsform dog først tilvirket efter Reformationen, som det ses af Relieffremstillingerne, paa Forsiden den korsfæstede Frelser, ved hvis Fødder et Dødningshoved og Timeglas, paa Bagsiden Kobberslangen, Frelsens Symbol, med Solen og Maanen paa Korsarmene og ved Foden et Skjold med Lillie- Juul'ernes Vaaben. Korset er muligt en Daabsgave til Anne Juul.

Palle Christensen.

der kom til at bo paa Højrupgaard fra 1635, har rimeligvis forud derfor opholdt sig i Odense. Han skal være Søn af Ridefogden Christen Pallesen paa Nyborg Slot. Allerede 1616 træffes en Palle Christensen i Odense, men det er maaske tvivlsomt, om denne er den samme som Ridefogdens Søn. 1625, 1630, 1631 og 1632 forekommer Palle Christensen i Odense igen i Stevningsbøger og Herredags Dombøger, og 1635 er han "Borger i Odense", hvor han har ført en Del Retssager.

24. November 1635 har han tilskrevet Kongen og andraget om, at der maatte gives Befaling til nogle Mænd om ved Voldgift at afgøre en Tvist mellem ham paa hans Hustrus Vegne og "min s. Formand Jens Gjertsen, hans Arvekober, " angaaende Skifte og Deling efter den salige Mands dødelige Afgang. Han underskriver sig her Palle Christensen i Højrup.

29. November samme Aar er der paa Herredagen faldet Dom i en Sag mellem Palle Christensen, "Zitzhafftig" paa Højrupgaard, og Jep Poulsen i Svendborg paa den ene Side og Niels Gyldenstjerne paa den anden. De forlangte Niels Gyldenstjerne dømt til at betale hans Gæld til Jens Gjertsen i Odense, som nu tilkom dem. Denne Jens Gjertsen nævnes to Gange 1647 i Sager, som Palle Christensen har indstævnet, saaledes at det ses, at Palle Christensen har været hans Arving, og det ene Sted tales der igen om "hans salig Formand Jens Gjertsen. I en tredje Sag fra 1647 har Palle Christensen "paa Højrupgaard" med flere udenbys Mænd stævnet Landsdommeren, fordi han har dømt dem til at betale Skat i Odense af Ejendomme, de har der. Dette synes at vise Palle Christensens nøje Tilknnytning til Odense.

Han maa sikkert være kommet til Højrupgaard straks efter Lisbet Bryskes Skifte 1635.

Palle Christensens mange Ejendomme.

Efter en Jordebog over, hvad Palle Christensen ejede, og som er underskrevet af ham 12. August 1662, har han foruden de 5 Gaarde i Højrup haft 1 Gaard i Nybølle paa 12 $\frac{1}{2}$ Tdr. Hartkorn. Endvidere 1 Gaard i Egense, 1 Gaard i Dongs-Højrup, 1 Gaard i Vester-Skerninge, Urte Mølle i Ollerup Sogn og 2 Gaarde i Ollerup, ialt 11 $\frac{1}{2}$ Tdr. 1 Skp. $\frac{1}{2}$ Fd 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Men allerede i September 1664 har han solgt den ene Gaard i Højrup og Gaarden i Egense til sine to Sønner. Af Tingbogen 1664 ses det at han ogsaa havde noget Jordegods i Jylland og Købstadgods i Odense.

Men samtidig med, at Palle Christensen erhvervede saa store Mængder Jordegods, havde han adskillig Gæld til flere Sider, som voldte ham megen Besvær. Han var gift med Susanne Mogensdatter, en Datter af Herredsfogden Mogens Sørensen, som havde ejet Pejrupgaard. En anden Datter Kirsten var gift med Henrik Wrangel, Ridefogden paa Sandholt og Nakkebølle, og hos ham havde Palle Christensen en Del gammel Gæld staaende, der nu 1662 krævedes betalt, samtidig med, at Henrik Wrangel som Ridefoged paa Nakkebølle stævnedes ham for hans Datter Maren Pallesdatters Restancer af Pejrupgaard, der var pantsat til Nakkebølle, og for Gaardens Brøstfældighed.

Hans værste Kreditor var Peter Børtling. Han havde store Fordringer til Palle Christensen, som han søgte ham for ved Herredstinget.

En fattig Mand og en fattig Kones sidste Dage!

Efterhaanden var det meste af Palle Christensens Jorlegods blevet solgt, pantsat eller ved Indførelse udlagt til andre.

9. September 1664 gav han sin Søn, Jens Pallesen, Skøde paa Claus Hansens Gaard i Højrup. 3 andre Gaarde i Højrup var

24. September 1664 pantsat til Palle Christensens Svoger, Borgmester Anders Mogensen i Skelskør.

Med det udensogns Gods var det gaaet paa samme Maade, og det har været som en fattig Mand, Palle Christensen er død, antagelig engang i 1667, i hvert Fald inden 2. Oktober 1667.

Susanne Mogensdatter blev ved Gaarden efter sin Mands Død, bistaaet af sine Sønner Jens og Christen Pallesen, men under meget kummerlige Vilkaar. Højrupgaard var nu en Gaard i Forfald. Gærderne blev ikke holdt vedlige, hvorover hun 1669 kom i Strid med Højrup Bymænd, der havde taget to af hendes Heste i Pant for Skaden. Desuden beskyldtes de for at have taget adskilligt andet i Pant, hvilket dog ikke kunde bevises. De kongelige Skatter blev ikke betalt. Af Kornskatten resterede hun 1675 og 1676 med 5 og 4 Tdr. Antsforvalteren i Nyborg stævnete hende 1677 for kongelige kontributioner og lod ved sin Fuldmægtig fremlægge en Restanceliste.

Syn 24. Marts 1679.

Efter Begæring af Amtsskriveren afholdtes der et Syn 24. Marts 1679, der er indført saaledes i Tingbogen:

"Da befandt vi først saaledes nemlig Stuehuset, som
"er 20 Fag, og en Korsstue som er 4 Fag Huse, der
"over at fattes Fodstykker under 14 Fag. Den vestre
"Gavl fattes Vindskeder, og en Del Tømmer derpaa er
"forraadnet. Paa den nordre Side fattes en Del Lægter
"neden ved. Paa den søndre Side fattes og nogle Lægter,
"somme forraadnet formedelst nogle Tagsten, som er borte,
"og den tredie Part af Tagstenene over al Huset er ganske
"forraadnet. Bagerovnen er nedfalden, og Skjuleet derover
"er ganske borte undtagen 4 Støtter, som endnu staar, og i
"den vestre Gavl fattes 12 Vægge, som er ganske nedfaldne.
"Paa den nordre Side fattes 12 Vægge paa 2 Udskud, som er
"nedfaldne, og en Dør er borte af samme Udskud. Nok paa det
"ganske Stuehus og Korsstuen fattes ikkun 3 Deller (Brædder)

"paa Loftet, og haver der været i samme Stuehus
 "43 Vinduer, som er ganske brøstfældige, og de andre
 "slet borte. Under samme Hus findes og en Jorikælder,
 "som er ganske øde, og Dørene rent borte, fattes ellers
 "en Del Jernhangsler paa de andre Døre paa samme Hus.
 "Den søndre Lade med en øde Port, som er 19 Fag Hus,
 "fattes ved den nordre Side Fodstykker under 16 Vægge,
 "den østre Gavl fattes Fodstykker under 4 Vægge, den
 "søndre Side fattes Fodstykker under 7 Vægge, og over
 "det ganske Hus fattes 13 Spær. Nok paa den søndre Side
 "Lægter og Tag, som er forraadnet. Paa den nordre Side
 "er Lægter og Tag over 4 Fag ganske borte, og ved samme
 "Side mod den vestre Ende fattes 1 Stolpe og 2 Løsholte.
 "Alle Væggene er mesten Del ganske øde. Fattes og paa
 "samme Hus 1 Port, 2 Døre og Vindskeder paa begge Ender.
 "Nok er nedfulien 4 Fag Hus ved den vestre Side i Gaarden,
 "og Tømmeret slet borte, unitagen 2 Bjælker og 2 Fodstykker,
 "som ligger paa Stedet. Skoven anbelangende, da er den
 "ganske forhugget. Al Gaardens tilliggende Jord og Grund
 "ligger ganske øde og ubesaaet, og Garderne baade i Mark
 "og By mesten Del øde og borte. Kvinden Zuzanna salig
 "Palle Christensens haver vi efter Amtskriverens skriftlige Formelding
 "af Gaarden udvist, eftersom hun ikke kunde svare til
 "kongelig Majestæts Skatter og Restancer."

I den Grad var det gaaet tilbage for Palle Christensens Enke,
 at hun gik omkring og betlede den sidste Tid, hun var paa Højrupgaard.

Bedre Tider paa Højrupgaard.

25. Januar 1683 underskriver Amtskriveren og Søren Pedersen
 en Forpagtningskontrakt paa 3 Aar.

13. Juli 1687 blev Højrupgaard udskrevet til Rytterhold.

Et Par Maaneder forud har Amtskriveren besigtet Gaarden og
 beskrevet dens Tilstand. Den er paa 21 Tir. 2 Skp. 1 Fdk. 1 Alb.
 Hartkorn.

Sidst i Juli Maaned kommer Regimentskriveren og foretager
 ligeledes en Besigtelse. Man nævner foruden de 18 Fag Stuehus
 34 Fag Lade- og Føhus, som Manden selv har ladet bygge og bekoste,

hvortil han har anvendt 101 Daler mere, end hvad hans Fæstebrev tilholder ham. Bygningerne er gode.

Med de omtrent 19 Tdr. Udsæd har de 2 Trediedele af Jorden været besaaet. Da Gaardens dyrkelige Areal 1682 er opmaalt til 37 Tdr. Land, vil det sige, at der har været saaet $\frac{3}{4}$ Tdr. Korn i hver Td. Land, og den aarlige Avl, hvis man regner med 3 Fold, har beløbet sig til ca. 57 Tdr. Korn.

Gaarden er sikkert ikke naaet at blive anvendt som Ryttergods, da den snart efter med meget andet Gods blev udlagt til Kammerherre Valdemar Christoffer Gabel til Hvidkilde.

Dramatisk Optrin

mellem Højrupgaards Ejere.

Kammerherre Gabel solgte 3. December 1695 Højrupgaard til Charlotte Amalie Banner, Datter af Niels Banner til Hagenskov, Rødkilde og flere Gaarde, og gift med Landkansler i Slesvig og Holsten Johan Christoffer von Schönbach. Gaarden beboedes af Anders Hansen, men af et Pantebrev paa 600 Rdr., som Charlotte Amalie Banner udstedte til Kammerherre Gabel samme Dag, som Skødet blev underskrevet, fremgaar det, at hun og von Schönbach agtede selv at besidde Gaarden 11. Juni 1696.

Von Schönbach og Frue havde 19. Oktober 1701 bortforpagtet Højrupgaard til Degnen Clemens Jørgensen paa 3 Aar fra 1. Maj 1702 og til 1. Maj 1705.

Den 5. Maj 1702 fortalte von Schönbach sin Frue, at han var buden til Gæst hos Niels Krogstrup paa en Haresteg, og hun skulde følge med ham. Men hun sagde Nej, da hun frygtede, der var Bedrageri under. Herover blev von Schönbach vred og raabte: "Djævelen skal brække din Hals, om du ikke følger med," og med mange Ræd og Banden udtrak han sin Kaarde og løb mod hende, saa Tjenestepigen maatte kaste sig imellem for at hindre en Ulykke. Fruen maatte grædende følge med, og det gik, som hun havde formodet. Hos Niels Krogstrup maatte hun gaa med til at underskrive et Skøde til denne paa Højrupgaard, der solgtes ham for 900 Rdr.

Niels Hansen Krogstrup.

Niels Hansen Krogstrup var Søn af Sognepræst Hans Nielsen Krogstrup i Verninge. 18. August 1691 fik han Bestalling som Herredsskriver i Sallinge Herred, efter Ansøgning af den gamle Herredsskriver Rasmus Nielsen Winter, der kalder ham en oplyst og dygtig Person, og i Amtmandens Anbefaling fik han det Skudsmaal, at han var bekvem og dygtig til Bestillingen. Vist er det, at han rager langt op over de andre Herredsskrivere baade som lovkyndig og ved sin Evne til at beherske Forholdene. Hans smukke og faste Haandskrift og hans klare Gengivelse af, hvad der skete paa Tinget, gør det ofte til en Nydelse at læse Tingbogen for de omtrent 50 Aar, han førte den.

1692 blev han Ridefoged ved Brahe-Trolleborg, og 1720 Godsinspekter, men ved Siden heraf varetog han Bestillingen som Herredsskriver til sin Død 1739.

Han var 1698 blevet gift med Rasmus Nielsen Winthers Datter Gertrud og havde med hende 3 Sønner, der alle blev Præster, og en Datter, som blev gift med Præsten Frederik Schurman i Haagerup. Den ene af Sønerne blev Præst i Espe, medens de to andre kom til Randerseggen, hvor de sluttede sig nær til Herrnhutismen. Ogsaa deres Fader skal have været stærkt paavirket af Pietismen.

Niels Hansen Krogstrup samlede sig i Tidens Løb en ikke ringe Mængde Gods især i Vester-Aaby og Hillerslev Sogne.

Forskellige Ejere

efter Krogstrup og hans Enke:

1740 Birkedommer ved Brahe-Trolleborg Birk Frederik Bagger.
Samme Aar: Forvalter Hans Bachmann, Brahe-Trolleborg, der straks tager Ophold paa Højrupgaard. (død 1760).

I Oktober 1740 blev han gift med Ellen Marie Skeel, med hvem han fik 6 Børn, hvoraf den næstældste, Hans Peter Bachmann, blev Præst i Øster-Hæsinge og Hillerslev og Provst for Sallinge Herred. Ved Skatteansættelsen i 1743 var der paa Højrupgaard af Tjenestefolk 4 Karle, 1 Dreng, 4 Piger og 1 Amme.

Landsdommer Erik Skeel von Holsten til Arreskov og Gelskov købte 1761 Højrupgaard. Bachmanns hustru blev dog foreløbig boende paa Gaarden.

Højrupgaard var siden 1747 sat til kun 4 Tdr. Hartkorn.

Hollænderforpagter Rasmus Rasmussen paa Gelskov blev 1784 Ejer af Gaarden.

Hans Pedersen fra Egnegaard købte 1790 Gaarden.

Forvalter Philip Waidtlow købte 1802 Gaarden.

Johannes Otto Holm, Birkedommer ved Brahe - Trolleborg Birk, købte Gaarden 1810.

Ved en Vurdering til Brandforsikring 1812
tegnes Højrupgaard som en ret statelig Gaard.

a. En Stuehuslænge, 1 Etage, beliggende i Nord, 24 Fag, Undertømmer af Eg og Overtømmer af Fyr, for den søndre Side er opmuret en Mur af $\frac{1}{2}$ Stens Tykkelse af brændte Sten, for nærværende Tid er Tegltag, men da Ejeren anmeldte at være tilsinds at forandre dette til Straatag, saasnart Tid og Lejlighed tillader, saa er Straatagsværdi allerede takseret og taget til Grund for Taksationen. Dette Hus er saaledes indrettet fra øster Ende af 2 Fag til et Kammer, hvori er Lergulv, 2 Fag engelske Vinduer og hollandske Døre, 3 Fag opdelt til 2 Gæstekamre med malede Loftter, Fjællegulv, 4 Fag engelske Vinduer og hollandske Døre med Laase og Beslag. I Skillerummet mellem dette og Storstuen er opført en Skorsten paa Loftet. I Kamret findes en 2-etages Jernvindown. 4 Fag til Storstue med malet Loft, 4 Fag engelske Vinduer og 1 hollandsk Dør med Laase og Beslag, Fjællegulv. 2 Fag Gang helt igennem Huset til Haven, og deri anbragt 1 Egetræppe med Rækværk som Opgang til Loftet samt et Klædeskab ligeledes af Eg. For Gangen er Dør men kun baade til Gaard og Have samt et Fag engelske Vinduer med Beslag. 3 Fag til Dagligstue med malet Loft og Fjællegulv, 4 Fag engelske Vinduer, 3 hollandske Døre i Stuen med Beslag, en 2-etagers Jernvindown. 3 Fag indrettet til Sovekammer og Børnekammer med

Fjællegulv, 1 Kamin, engelske Vinduer,
 1 hollandsk Dør med Laas og Beslag og en do. Dør
 med 4 Glasruder i. 3 Fag indrettet til et Kammer,
 hvori 2 Fag engelske Vinduer, en hollandsk Dør med
 Laase og Beslag og Fjællegulv, en 2-etagers Jernvindov
 med Tud og Tromle. Disse 2 sidst benævnte Værelser er i
 den søndre Side afdelt en Gang, hvori 3 Fag engelske
 Vinduer og en hollandsk Dør med Laas og Beslag, Gulvet
 af brændte Sten og deri desuden et Hjærneskab, som er
 nagelfast, i Skillerummet mellem Dagligstuen og
 Sengenammeret opsat en Skorsten fra Grunden af.
 4 Fag indrettet til Indgang, Køkken og Spisekammer,
 Gulvet af brændte Sten, deri 3 Fag engelske Vinduer,
 en Dør til Gaarden, 1 do. til Køkkenet og 1 do. til
 Spisekamret. I Køkkenet 1 stor Skorsten og en liden
 Ovn af brændte Sten, en Jernlaage i Skorstenen, en
 Jernplade indrettet til Fyrsted. Skorstenen er for
 det meste af brændte Sten, men delt med nogle Skifter
 af raa Sten. Bygningen er lang 51 $\frac{1}{2}$ Al., dyb 10 Al.,
 høj 4 Al. De 18 Fag, hvori er Fjællegulv, takseret
 & Faget 120 Rdr., er 2160
 De 6 Fag, hvori ikke er Fjællegulv,
 takseret & Faget 110 Rdr. 660
 2820

- b. En Bygningslange i Øster, 25 Fag,
 indrettet fra Norden,
 3 Fag til Mælkestue og Smørkælder, Straatag,
 Loft over og muret Stengulv, 2 glatte Døre og
 6 Tremmевinduer med Laager for. Undertømmer af
 Eg og Overtømmer af Fyr, tildels murede og tildels
 klinede Vægge. 2 Fag til Gang, deri 2 Fag Vinduer
 indlagt i Bly, Murstensgulv, en Malt- og Melbing,
 som ikke kan flyttes uden at adskilles. I Gangen
 opført en Skorsten af brændte Sten fra Grunden af,
 samt 2 glatte Døre. 3 Fag indrettet til Kontor og
 et lidet Kammer, 4 Fag Vinduer indlagt i Bly.
 Disse 3 Fag er belagt med Fjællegulv og for 2 fyldte
 Døre med Kamme og Laase. I Kontoret er en 1-etagers
 Jernvindov med Tud.
 Alle forbenævnte 8 Fag takseret & Faget 80 Rdr. er 640
 2 Fag indrettet til Indkørselsport med
 forsvarlig Port for, men uden Loft.

3 Fag til Huggehus og Brænde- og Brandehus med Dør
og Slyde.

3 Fag til Høgulv, Dør for.

9 Fag til Kåhus og deri Spiltover, Rendebaand
og Rende- og Rensetager samt et af Fjælle gærdet Aflukke
til en Røgte.

Disse 17 Fag takseret & Faget 60 Rdr. er 1020

Denne Bygning paa 17 Fag er lang 62 Al.,
dyb 10 Al., høj 4 Al.

c. En Løge i Sønden 28 Fag, Undertømmer af Eg
Overtømmer af Fyr, dels murede og dels
klinede Vægge, Straatag, indrettet fra Østen.

4 Fag til Kornlad med en Dør for.

3 Fag til Vognport med Port til Gaarden og
en Bagdør til samt Slyde over.

3 Fag til Tærskelo med Dør for.

6 Fag til Kornlad.

4 Fag til Tærskelo.

8 Fag til Kornhus med Dør for,
takseret & Faget 60 Rdr., er 1680

d. En Løge i Vester, samme Bygningsmaterialer
som sidste Løge, der ligger i Sønden, ind-
rettet fra Sønden af.

2 Fag til Markport med Port for.

5 Fag Foderlo med Slyde og Dør for.

5 do. beliggende Vesten for Foderloen indrettet
til Høgulv og Tørvehus.

12 Fag i Linie med Markjorden og Foderloen
indrettet til Stald med Loft over, og
Spiltover, Hække og Krybber, alt godt opført.

2 Fag til Karlekammer og et andet lidet Kammer
med Loft over og Lørgulv.

3 Fag til Ovnskur og Høsehus.

4 Fag til Bryggerhus med Loft over, 1 Fag Vinduer
og 2 Trætremmevinduer med Luger for, deri en Ovn og
Skorsten, hvori er indrettet 1 Kølle samt Flager
saavel til Køllen som til Lukkelsen for denne i
Skorstenen, naar der kølles Malt, desuden i

Bryggerhuset 1 indmuret Kobberkedel paa
 1½ Tønde og 1 do. paa næppe ½ Tønde, for hvilke
 tillige er Jernlaage og -ramme.
 1 Fag til Vandhus og Gang.
 3 Fag indrettet til Borgestue med 3 Fag Vinduer
 indlagt i Bly, 1 Dør og i Bygningen en Jernbilægger.-
 Bygningen lang 75 Al., dyb 9½ Al., høj 4 Al.-
 De først benævnte 12 Fag takseret & Faget 55 Rdr. = 660
 De øvrige 25 Fag takseret & Faget 90 Rdr. , er.....2250
9070

Denne Gaard er 27. Juni 1793 assureret for 1730 Rdr.

Birkedommer Holm havde en kort Tid været Ejer af
 Boltinggaard, og 1806 - 13 af Mølleosegaard i Nybølle. Højrupgaard
 beholdt han heller ikke længe, da han blev nødt til at sælge den,
 og kort efter gik han fallit.

De sidste Ejere af Højrupgaard.

Birkedommer Holm solgte 1818 Højrupgaard til Ungkarl
Hans Jørgensen i Heden.

1850 overdrog han Gaarden til sin Søn, Hans Hansen, der foretog
 en Del Ombygninger paa Gaarden.

I den nye Matrikel 1844 sættes Gaarden til 7 Tdr. 1 Skp.
 1 Fdk. 2½ Alb.

Hans Hansen havde Gaarden til 1890, da den solgtes til
Frederik Ludvig Feldthusen, som 1898 solgte den til Emil Kruse.
 1904 solgte Kruse den for 45000 Kr. til Gaardejer Lars Nielsen
 i Højrup. Han døde 1935, og samme Aar blev hans ældste Søn,
Peder Ilum Nielsen Ejer af Højrupgaard.